

Castell de Montclús

Sant Esteve de Palautordera

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Al nord-est del municipi de Sant Esteve, en un punt enturonat conegut com Serrat de la Torre dels Moros.
Emplaçament	Serrat de la Torre dels Moros
Alçada:	323
Coordenades:	
Latitud:	41.722562750314
Longitud:	2.43229095
UTM Est (X):	452780
UTM Nord (Y):	4619129

Classificació

Número de fitxa	08207 - 1
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Romànic Gòtic Modern
Segle	Segles XI-XII / XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	La major part de les restes arqueològiques han estat restaurades o en procés de restauració. L'estat de conservació del jaciment és correcte.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record
Observacions protecció:	BIC: RI-51-0005636 / BCIN: 1450-MH
Data aprovació:	dj., 05/05/1949 - 12:00
Número inventari	IPA: 1644
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic/Cultural

Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad: 08206A003000240000QM
Autoria de la fitxa	Daniel Gutiérrez Espartero
Data de registre de la fitxa:	dc., 19/10/2022 - 01:28

Descripció

El Castell de Montclús està format per dos recintes: el jussà, del que se'n conserven restes del seu perímetre, i el sobirà, del que destaquen els murs perimetrals i una potent torre cilíndrica. Aquest últim recinte és de planta quadrada, resultat de les diverses transformacions que ha patit al llarg del temps, i conserva tres dels quatre murs perimetrals. La distribució interna està marcada per un pati central, on hi destaca la torre mestra, al voltant del qual es distribueixen totes les dependències. A l'angle NO del recinte es conserva una potent torre cilíndrica, de base atalussada, amb l'interior dividit en dos pisos. Els murs estan bastits amb diferents tècniques constructives.

Dins el recinte jussà, que ocupa una gran extensió del vessant sud del turó, es conserven les restes de l'antiga capella de Santa Margarida, d'una sola nau amb absis semicircular.

Història

La construcció del castell data dels segles XI o XII, tot i que es feu sobre un bastiment anterior. Vers el segle XIV es transformà el castell en palau. El 1508 es restaurà la capella dedicada a Santa Margarida. El 1739 el vicari general concedí la llicència per a poder transportar la capella del castell, gairebé en runes, fins al camp anomenat de la Parellada.

El llinatge dels Montseny tingué aquesta baronia des de mitjan segle XI, com a feudataris de la comanda hospitalera de Sant Celoni. Entre 1230 i 1263 s'hi establí Guillem de Sesagudes, que es canvià el cognom pel de Montclús. Al 1275 fou traspassat a Ramon de Cabrera. El 1403 finalitzà la dependència feudal que mantenien els senyors de Montclús devers l'orde de l'Hospital de Sant Celoni, ja que Bernardí de Cabrera adquirí la senyoria major de l'esmentat feu dels hospitalers. A mitjans del segle XV el castell de Montclús era encara dels vescomtes de Cabrera.

L'any 1995 es realitzà una intervenció arqueològica per tal de recuperar i condicionar l'estructura arquitectònica i aprofundir en el seu coneixement. El projecte de recuperació va néixer l'any 1996 i es definí un Pla d'actuacions arqueològiques i de restauració que ha comportat successives campanyes d'intervencions arqueològiques que han permet establir diferents etapes constructives. S'han documentat restes de murs dels segles XI i XII a l'interior del recinte sobirà, el qual patirà una gran transformació al segle XIII amb la construcció d'una nova fortificació bastida amb uns potents talussos sobre la muralla anterior. Durant el tercer quart del segle XIV es construeix un nou castell seguint els models de l'arquitectura gòtica, enderrocant pràcticament totes les estructures anteriors, però aquestes obres es van paralitzar i no es van finalitzar mai. La distribució interna del recinte sobirà, al voltant d'un pati, és obra del segle XV.

Bibliografia

- OLIVÉ TACHÉ, M. (2008): Intervenció arqueològica al Castell de Montclús.

- VILA BONAMUSSA, Lluís (1998): Castell de Montclús - Castell dels Moros. Biblioteca del Patrimoni Cultural. Generalitat de Catalunya.
- PLADEVALL I FONT, Antoni, dir (1991): El Castell de Montclús, Catalunya romànica. Vallès Occidental, Vallès Oriental. Volum XVIII. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- CATALÀ I ROCA, Pere (1967-1979): Els castells catalans. Editorial Rafael Dalmau. Barcelona
- MONREAL I TEJADA, Lluís (1987): Montclús, poblat ibèric i castell medieval. Monografies del Montseny. Viladrau : Amics del Montseny, 1986- 1135-9293. Núm. 2 (jul. 1987), p. 147-157.

